

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht - Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht - Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

RADAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkkerk. Telefoon 01837 - 357

ADMINISTRATIE:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan Rijn, telefoon 01720 - 73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Uit verlies winst

Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.

Filippenzen 3:7

Paulus spreekt hier van een gewin, maar dat gewin, hoe rijk de voorrechten op zichzelf waren, was toch maar een schijnbaar gewin. Hij heeft echter zijn gewin schade leren achten, om Christus' wil. Als we vragen: wat meende Paulus, dat zijn gewin was, dan telt hij het in de voorafgaande verzen op. Hij was besneden ten achtsten dage, dus hij was geen proseliet uit de heidenen, maar naar het bevel des Heeren besneden op de achtste dag: hij kon zeggen van nature jood te zijn, en geen zondaar uit de heidenen. Ook kon hij zeggen uit het geslacht Israëls te zijn, en behoorde dus tot het volk door God afgezonderd, aan 't welk ook de Heere Zijn wetten had gegeven. Uit de stam van Benjamin was hij, uit de doorluchte stam, waarvan Jacob stervende had geprofeteerd: Benjamin zal als een wolf verscheuren, 'smorgens zal hij roof eten, en 's avonds zal hij buit uitdelen. Het is die stam, die zich alle eeuwen trouw had betoond aan Koningshuis en Priesterdom. Paulus was een Hebreër uit de Hebreërs, hij was dus niet uit een gemengd geslacht. Naar de wet was hij een Farizeër; hij behoorde niet tot de Sadduceërs of Essëers, maar tot de meest rechtzinnige richting: hij nam het zo zwaar mogelijk.

Hij onderhield de wet stiptelijk, en hij was daarbij een ijverige Farizeër, hij streed voor de vaderlijke inzettingen, en daarom vervolgde hij de christenen ten bloede toe. Onberispelijk was Paulus. Niemand kon een vinger op hem leggen, hij was in alles een voorbeeldig mens. Dit alles was Paulus' een gewin; in die waan leefde hij eertijds. Als er één was, die zich op uiterlijke voorrechten kon beroemen, dan was het Paulus. Zouden er nu nog niet velen gevonden worden, die, al is het enigszins anders, bovengenoemde voorrechten als een aanbevelingsbrief bij zich dragen voor de hemel?

Hoevelen beroemen zich op het teken des Verbonds, schermen met hun afkomst; zij behoren bij een Kerk; zijn uit Godvrezende ouders geboren; zij leven onberispelijk; zij strijden voor al wat christelijk is; zij zijn getrouwe Avondmaalgangers; zij offeren veel, zij zijn niet ongevoelig voor de geestelijke dingen, zij hebben zelfs uitreddingen gehad, en zij zouden haast vragen: wat ontbreekt mij nog? Het is een groot gevaar voor de godsdienstige mens, dat hij van al die voorrechten heimelijk een grond van zaligheid gaat maken, die toch éénmaal in de ure des stervens zal blijken ongenoegzaam te zijn om in het gericht Gods te kunnen bestaan.

Paulus dacht eveneens, dat al de voorrechten, waarin hij deelde, gewin zouden zijn, maar hoe anders heeft hij het nu gezien; hij zegt: hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht. Er heeft een verandering bij de apostel plaats gehad. God had hem de ogen geopend, en nu heeft hij het leren verstaan, dat Jezus gekomen was om zondaren zalig te maken, van wie hij de grootste was. Wat baten hem nu al die voorrechten? Hij had ze niet recht gebruikt; hij meende er een brug van te kunnen maken om de hemel in te gaan.

Voor elk mens is het noodzakelijk, dat hij al wat hem gewin schijnt, om Jezus' wil verliest. Dat kan alleen als men door het ontdekkend licht des Heiligen Geestes zich zelf leert kennen. Dan wordt men een arme zondaar; dan leert men het verstaan, dat onze beste werken in de weegschaal van het Goddelijk recht gewogen, te licht bevonden worden. Zalig is het hoewel pijnlijk voor het vlees, om alles te verliezen, want dat leidt tot een rijke winst. Hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht. Paulus heeft Christus leren kennen als zijn Borg en Zaligmaker. Het heeft Gode behaagd Zijn Zoon in hem te openbaren, en delende in dat bezit, gaat Paulus er mee voort alles schade en drek te achten om de uitnemendheid der kennis van Christus.

Er is geen uitnemender kennis, dan Christus te kennen; alleen die kennis zal er ons toe leiden, om al wat ons gewin schijnt, schade te achten. Mozes wilde ook hierom liever met het volk Gods kwalijk behandeld worden dan de schatten van Egypte te bezitten, en achtte de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom, dan de genietingen der zonde. Hebben ook wij reeds het geheim leren verstaan, dat in het schade achten van al wat buiten Christus is, onze winst ligt? Ingebeelde rijkdom eindigt in eeuwige schade. Zalig die het mag kennen:

**'k Heb alles verloren,
Maar Jezus verkoren,
Wiens eigen ik ben.**

Wijlen Ds. J. W. van Ree

HET EVANGELIE VAN CHRISTUS

28

Door de vervulling van Gods beloften aangaande de beloofde Christus en verwezenlijking van de ceremoniële wetten in Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid, is het geloof gekomen in het getuigenis van de Heilige Geest.

En al is het geloof in de verheerlijkte Christus gepredikt door de apostelen, het was en is tot op de dag van heden een werk des Geestes. Het is in zijn wezen en oefeningen tot op de dag van het ingaan in de eeuwige heerlijkheid Zijn werk. Vandaar is dan ook in verband met des Heeren komst in het vlees, de uitstorting en de bediening van de Heilige Geest zo duidelijk beloofd bij monde van de profeten.

Het geloof, dat gekomen is, wordt voortgeplant van geslacht tot geslacht tot instandhouding van het erfdeel des Heeren, dat Hem verwacht op de wolken des hemels. En daartoe wordt het Woord geplant en nat gemaakt, opdat het door Gods Geest wasdom zou bekomen in het geloof. „Daarom”, zegt Jacobus, „afgelegd hebbende alle vuilheid en overvloed van boosheid, ontvang met zachtmoedigheid 't Woord dat in u geplant wordt, hetwelk uw zielen kan zalig maken.” Om zo van hoorders des Woords daders te mogen worden in het geloof, dat Christus als geschenk van de Vader aanneemt door de innerlijke bedauwing des Geestes.

En zo werd de Heilige Geest het onder de oude dag niet moede, al kwam Hij op nog zo veel tegenstand te stuiten, de ceremoniële wetsbediening als tuchtmeester tot Christus in stand te houden. Daar was en bleef door Hem een heil-

VAN DE ADMINISTRATIE

Allereerst onze dank aan Mej. Regtering, die mij enige bijzonderheden doorgaf over de laatste ogenblikken van het leven van de oudste abonnee van „Bewaar het Pand”; zij werd ruim 101 jaar. Het deed mij goed dit van haar te vernemen; nogmaals dank daarvoor. Zo kunnen onbekenden voor ons, bekenden worden, wat mij al meerdere malen is gebleken uit correspondentie. De grote vraag voor ons allen is, zijn wij bij de Heere bekend? Al meerdere malen hebben wij verzocht, wat wij bij deze nogmaals willen herhalen, geef bij adreswijzigingen daarvan s.v.p. tijdig bericht. De laatste tijd kwamen er verschillende bladen retour, met de mededeling van de P.T.T. verhuist. Om dan het juiste adres te weten kost veel tijd en extra kosten wat voorkomen kan worden.

Met veel dank ontvingen wij weer enkele giften. Uit 's-Gr. f 25,- via Ds. Blom; fam. V. te V. f 25,-; A. te Z. f 50,-. Aan overbetalingen (giften) f 43,50; totaal mogen wij verantwoorden f 143,50. Ook konden wij weer een 5-tal nieuwe abonnees noteren, zodat ons abonnee-getal steeds nog in stijgende lijn mag zijn, en de uitgave van ons blad zonder zorg kan geschieden. Wie verrast ons een volgende maal?

Adm. adres: Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn.
Giro 70.43.50. v. d. L.

begerig uitzien naar de komst van Christus in het vlees.

Maar nu staat de kerk door Zijn bediening in de kracht van het naakte geloof, daar het kleed van de ceremoniële bediening op bevel van de Heere is afgelegd. Want door die opzettelijk te onderhouden werd de enige offerande van Christus krachteloos gemaakt. Als het geloof gekomen is zijn wij niet meer onder de tuchtmeester.

Maar daarmee stelt de Schrift in het geloof niet de gelovige op de voorgrond, alsof men door de waardigheid van het geloof van de ceremoniële wetten ontslagen werd. Want in het geloof gaat het om het Goddelijk handelen met de mens door Zijn Geest. Hij stelt het hart in het geloof door de inlijving in Christus, om werkzaam te worden in het geloof vanuit Gods volheerlijke openbaring in Christus. Het is door het Goddelijk schenken van Christus in Zijn Woord, dat het hart vrijmoedigheid bekomt Hem aan te nemen als geschenk van de Vader. „Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven.”

En zo wordt het ons betuigd vanuit het Woord, dat het niet is een nemen, want dat laat ons in de staat der onvruchtbaarheid, maar een aannemen in het geloof vanuit Gods hand, om kinderen Gods te worden. „Want gij zijt allen kinderen Gods door het geloof in Jezus Christus”. En zo ontvangt u in Hem vergeving van zonden en het recht ten eeuwige leven.

Gekomen tot de aanneming van kinderen door het geloof in Jezus Christus, wordt het een staan onder de grote verantwoordelijkheid als kind te leven, waarin wij ons verdorven bestaan tegen hebben.

Wordt hierin de nodige klaarheid gemist, dan gaat men gewoonlijk steunen op de zegen van het kinschap. En inderdaad hebben wij dat als een zegen van Gods genade aan te merken. Naar recht had Hij ons kunnen laten leven in de staat der ellende om rijp te worden voor de eeuwige duisternis. Waarom het wonder van Gods genade door Hem gebracht te zijn vanuit de duisternis tot het licht van Zijn vriendelijk aangezicht, met ootmoedige erkentelijkheid beleefd moet worden. Denk er gestaag aan terug wie en wat ge waart in uw eertijds en dat de Heere vanuit

Zijn ontfermende liefde op u heeft neergezien. Want Hij heeft u geroepen tot het licht van Zijn genade om als kind des lichts te wandelen te midden van een krom en verdraaid geslacht.

Door daarvan of te wijken wordt de Heere ont-eerd, het volk dat Hem aankleeft bedroefd en bij de wereld wordt ge een aanfluiting. En met de genade die u geschonken werd is het niet mogelijk te volharden op het rechte pad der gehoorzaamheid. Zaken waarover wij grondig hebben te denken, opdat het zou worden door de onderwijzingen des Geestes, een innerlijke en kinderlijke beleving van afhankelijkheid in gebondenheid aan de troon van Gods genade. Door dat niet te zoeken zijn de Galaten vervallen in een wettische dienstbaarheid. Dan zoeken wij ons met een schijn van godzaligheid op de been te houden, waarin de innerlijke beleving des geloofs ontbreekt.

Bedenk het wel, dat de Heere het hart brengt tot het geloof om te volharden in het geloof dat door de liefde werkt. Het was dan ook een komen tot de eerste liefde van Gods opzoekende, trekkende en vergevende liefde. En leven bij Zijn goedertierenheid waaruit het Goddelijk verlossingsplan is voortgekomen, opdat wij daarvan steeds meer geloofskennis zouden bekomen door de onderwijzingen des Geestes in het Woord. Het geestelijk leven bekomt steeds meer diepgang vanuit Gods goedertierenheid die elke morgen nieuw is en ons van dag tot dag bewezen wordt. Ja, Zijn goedertierenheid is geweldig over degenen die Hem vrezen.

Bemerkt u dat niet door steeds dieper te blikken in de diepte van onze totale verdorvenheid, dan betekent dat verachting in het leven der genade, wat het geloofsleven verzwakt tegenover het kwaad dat ons omringt. Leren wij daarentegen door de onderwijzingen des Geestes steeds dieper blikken in de rijkdom van Gods goedertierenheid, dan krijgt de waarachtige bekering steeds meer diepgang in ons hart en leven, tot verkrijging van de hartelijke vreugde in God door Christus.

En al zijn wij niet meer onder de tuchtmeester van de ceremoniële wetten, die zichtbaar en tastbaar waren, dan kunnen wij nog wel komen onder de wet van Adam, die de wet des vleses is en de kracht der zonde. In een wettische godsdienst is niet de wet van Christus, maar van Adam en dat is de wet der zonde die ons met al haar kracht drijft naar het kwade. En zo werkt de eigengerechtigheid de ongerechtigheid in de hand. Gans anders is het met de wet des Geestes, want die wet is de wet des levens in Christus Jezus, tot bevrijding van de wet der zonde en des doods.

De wet des Geestes is de wet des geloofs, de wet der liefde, die alleen door de genade des Heeren steeds dieper kan worden in het hart om Hem te leven. En dat hebben wij nodig om op de weg van heiligmaking te jagen naar de volmaaktheid in de liefde van Christus. Opdat wij door de oude mens af te sterven steeds meer vermaak mochten bekomen in de wet van Christus om zo door Hem te mogen gaan op de weg der gehoorzaamheid.

Galaten 3 : 25, 26.

R. Kok

Zo is ook de „ijk” een bewijs van de zuiverheid van het gewicht, waarbij men iets weegt. Ook een „keur” op een gouden voorwerp is een waarborg van zuiverheid en echtheid.

Zo verklaren de sacramenten als zegelen dan ook de vaste waarborg van hetgeen de Heere in Zijn beloften belooft. Wat God belooft, meent Hij. De catechismus zegt: „opdat Hij door het gebruik daarvan de BELOFTE des Evangelies des te beter te verstaan geve en... VERZEGELE”.

In dit verband willen we er al vast even op wijzen, dat dus NIET de persoon ZELF, aan wie het sacrament toegediend wordt, verzegeld wordt, maar... de belofte van het Evangelie. We moeten nader daarop verder ingaan D.V., bijzonder bij de behandeling van de Heilige doop. Alleen willen we nog opmerken, dat we dus wel te onderscheiden hebben tussen de verzegeling van de beloften van het Evangelie en de „verzegeling met de Heilige Geest der beloften”, waarvan we lezen in Efeze 1:13. Hier schrijft de apostel: „in welke gij ook, NADAT gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met de Heilige Geest der beloften”. Dat is dus wel een persoonlijke verzegeling, namelijk voor Gods kind. De verzegeling van de beloften van het Evangelie in de sacramenten zijn alzo objectief, om het zo te mogen zeggen, en de persoonlijke verzegeling met de Heilige Geest bij Gods kinderen als subjectief, als een verzegeling des geloofs.

Nu dienen we erop te letten, dat de verzegeling van de beloften van het Evangelie bij de sacramenten zeer zeker een rijke pleitgrond geeft. Daarom staat er: „door het gebruik daarvan” (namelijk van het sacrament). Het is daarbij dus wel van belang: hoe men het sacrament gebruikt! Calvijn merkt op, dat zij, die het sacrament gebruiken als slechts een uitwendige, vormelijke handeling, de zegen van het sacrament niet ontvangen. Wie echter geestelijk werkzaam mag worden b.v. met de heilige doop en bij wie het te doen wordt om de BETEKENDE ZAAK van het sacrament te ontvangen en te kennen, voor diè zal de verzegeling van Gods beloften een rijke pleitgrond bevonden worden. We zouden zeggen: die ervaart de troost van die pleitgrond, van die vaste waarborg, van die Goddelijke garantie.

Wat is het doel van de sacramenten en van het gebruik van dezelve?

Zij zijn door de Heere ingesteld en gegeven tot versterking van het geloof.

Waarom is die versterking van het geloof nodig? Wel hierom, omdat het geloof „veel te doen heeft”, zoals iemand eens heeft geschreven. Aan het geloof is o.m. een hele strijd verbonden. Een strijd tegen al hetgeen wat de beoefening van het geloof belemmert, verdonkert. Namelijk bestrijdingen van de zijde van de duivel, ongelovigheid, vrees, een vasthouden aan wettische werken om tot vrede te komen (dat is heel iets anders dan begeren te wandelen naar Gods wet als een LIEFDE-WET, de regel der dankbaarheid). Voorts ook onkunde en de Heere de weg te willen voorschrijven, klein-geloof, waarvan Christus spreekt over Zijn discipelen.

In dit verband dienen we een „sterk” geloof te onderscheiden van een „zwak” geloof, d.w.z. wat de BEOEFENING van het geloof betreft. Het geloof is als GAVE volkomen, zoals de Heilige Geest het geloof in het hart van de zondaar werkt door het Woord in Zijn toepassende bediening. Maar de „beoefening” van het geloof kan met allerlei zwakheden, zoëven genoemd, gepaard gaan.

We hopen in een volgende les D.V. hierop nader in te gaan. Echter nog een persoonlijke vraag.

Wanneer we het hebben over „versterking” van het geloof, dan is dus nodig een „waar of echt geloof” te bezitten. Want „zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen”, zo zegt de Heere in Zijn Woord (Hebr. 11:6).

En dat echte, zaligmakende geloof openbaart zich in haar EIGENSCHAPPEN. Die zijn o.m. droefheid naar God vanwege smart over de zonde; hongeren en dorsten naar verzoening met God; licht over de geschonken beloften van het Evangelie; een toevluchtnemen tot de Heere met al zijn zonde en ellende; de bereidwilligheid en algemoegzaamheid van de enige en volkomen Middelaar des verbonds te zien en te ervaren; de toevluchtneming tot Hem; ja, te komen tot de zalige omhelzing van de dierbare Borg: Hij is de mijne en ik ben de Zijne! het „door de

Geest der aanneming” geleid-worden tot de Vader; ootmoedige betrachtting van de heiligmaking, die echter hier ten dele is, maar eens volkomen. Dit alles al naar mate de beoefening of werkzaamheden des geloofs zijn.

Bezitten we dit zaligmakende geloof? Kennen we het BEGINSEL van dat geloof, in de wedergeboorte gewerkt?

Onderzoeken we ons! Schijn-geloof, zoals historisch-, tijd- en wondergeloof is niet genoeg. Denk aan de gelijkenis van de zaaier.

Het geloof is een gave. (Efeze 2:8). En die gave is „uit genade”, om niet te verkrijgen! O, smeken we om die onmisbare, rijke gave.

Is u, heilbegerige, erover bezorgd, dat hetgeen u niet vreemd is, toch niet het ECHTE werk des Heeren is, sta dan naar die „versterking” welke de Heere geven wil, door Zijn Woord en Geest en door het gelovig gebruik van de heilige sacramenten!

E.

v. L.

SCHEPPING EN EVOLUTIE

2B

Wanneer we het Nieuwe Testament lezen, zien we, dat het boek Genesis meer dan zestig keer geciteerd en aangehaald wordt. Hoe verklaarden Christus en zijn apostelen Genesis? Als een sage, als Geschiede of mythe? Beslist niet! Christus zelf beschouwt in Matth. 19:3-9 het scheppingsverhaal als een historisch verhaal. Een mythologisch, poëtisch of legendarisch, of ander soort symbolische verstaan van Genesis zou onmogelijk het betoog van onze Heere in deze passage kunnen ondersteunen. Want als Hij zegt: „Van den beginne is het alzo niet geweest” blijkt heel duidelijk, dat Hij spreekt van een historische realiteit, niet van de een of andere nevelige diepte-dimensie. Ook Paulus' betoog in 1 Cor 11:7-9 en 1 Tim 2:13 en 14 veronderstelt noodzakelijkerwijs en is absoluut afhankelijk van een niet-figuratief, historisch verstaan van de geschiedenissen van de Schepping en de Val in Genesis. En de welbekende parallel tussen Adam en Christus in Rom. 5 heeft geen zin zonder de historiciteit van Adam.

Daarom, als men de letterlijkheid van het scheppingsverhaal ontkent, verwerpt men de onderwijzende autoriteit van Christus en zijn apostelen. Dit staat hier op het spel. Hoe verfrissend is het om te luisteren naar die grote man van God, Maarten Luther, die in zijn „Inleiding tot het Oude Testament” (1534) schrijft: ik verzoek en waarschuw iedere vrome christen om niet te struikelen over de eenvoud van de taal en de verhalen, die hij daar dikwijls tegen zal komen. Hij moet daar niet aan twijfelen, hoe eenvoudig ze ook mogen schijnen, het zijn de woorden, beoordelingen en daden van de hoge Majesteit, Macht en Wijsheid van God; want dit is de Schrift, die alle wijzen tot dwazen maakt en die alleen duidelijk is voor de kinderen en de eenvoudigen, zoals Christus in Matth. 11:25 zegt. En in 1539 schreef Luther:

Als u die mensen hoort, die zo volkomen verblind en verhard zijn, dat zij ontkennen wat Christus en de apostelen spraken, of het in twijfel trekken, houdt u dan stil, spreek geen woord met hen en laat ze gaan; zeg alleen dit: Ik zal u talloze argumenten uit de Schrift geven; als u die wilt geloven, goed; zo niet, vertrekt u dan liever! (Geciteerd door Raymond F. Surburg in de Bible-Science Newsletter, April 1969). Inderdaad dat moeten we zeggen tegen hen, die hun zondige reden plaatsen boven God's onfeilbaar Woord; u kunt vertrekken!

Laten we terugkeren tot de vraag, waarmee ik dit artikel begon: Hoe weten we wat er gebeurde aan het begin van de tijd? Het antwoord is: lees Genesis. Daar heb je God's openbaring aan Mozes. Tot Mozes moet je je wenden voor de ware geschiedenis van de oorsprong van alle dingen. U kent de gelijkenis van de Rijke Man en Lazarus. De rijke man is in de hel en is bang dat zijn broers in dezelfde plaats terecht zullen komen. Daarom smeekt hij vader Abraham om een boodschapper naar zijn vijf broers op de aarde te zenden. Maar Abraham gaat niet op zijn verzoek in en zegt: Ze hebben Mozes en de profeten — laat ze naar hen horen. Maar de Rijke Man protesteert. Hij heeft weinig vertrouwen in de overtuigende kracht van Mozes en de profeten. Hij geeft de voorkeur aan een gedetailleerd ooggetuige-verslag. Als zo'n getuige naar zijn broers gestuurd kon worden om hen te vertellen hoe verschrikkelijk de hel is, zouden ze zich

wel bekeren. Maar Abraham ontkent dit. Hij zegt: Als ze naar Mozes en de profeten niet luisteren, zullen ze ook niet overtuigd worden als er iemand uit de doden opstaat. Dat is het enige antwoord, dat de Rijke Man krijgt. Dat is het enige antwoord, dat ook wij krijgen met betrekking tot de oorsprong van de wereld. Wie kan ons iets over de schepping vertellen? Het antwoord is: Mozes en de profeten. Laat de wetenschap, ten onrechte zo genoemd, lachen. Laat het ongeloof spotten. Mozes en de profeten, zij weten wat er gebeurde, niet vanwege hun buitengewone intellect, maar eenvoudig, omdat God het hun openbaarde. Natuurlijk zal een zondig, onwedergeboren mens dit niet aannemen. Hij weigert te buigen voor de autoriteit van Gods Woord. Het vraagt geloof om het scheppingsverhaal in Genesis te aanvaarden, vooral tegenwoordig. De woorden van de apostel aan de Hebreërs zijn daarom zo toepasselijk: „Door het geloof verstaan wij, dat de wereld door het Woord Gods is toebereid.” Let erop, dat hij niet zegt door het geloof veronderstellen of denken wij of nemen wij aan. Nee, hij zegt: door het geloof **verstaan** wij. Veel mensen denken, dat het geloof een soort laatste toevlucht is; als niets anders het kan verklaren, vallen zij terug op het geloof. Dan schakelen ze hun verstand uit, nemen de sprong van het geloof. Maar het geloof is niet irrationeel. Het geloof is rationeel. Het geloof is een verstandelijke overtuiging van de waarheid en betrouwbaarheid van het Woord van God. Door het geloof weten wij dat het heelal geschapen en gevormd werd door God. In den beginne schiep God de hemel en de aarde. Onze vaders geloofden dit met hun gehele hart, zoals zij beleden in art. 12 van de Nederlandse Geloofs Belijdenis: Wij geloven dat de Vader door Zijn Woord, dat is, door zijn Zoon, de hemel, de aarde en alle schepselen, uit niet heeft geschapen, wanneer het Hem heeft goed gedacht, aan een iegelijk schepsel zijn wezen, gestalte en gedaante, onderscheidene ambten gevende om zijn Schepper te dienen. Dit is de taal van het geloof. Moge de kerk, moge de gelovige, vaststaan op dit degelijke fundament van de Schrift. C. P.

HET LIEDBOEK DER KERKEN II

Teken van éénheid ?

In het liedboek staan heel wat liederen over de kerk. Wel geteld zo'n 27! Sommigen ervan bezingen de eenheid van de kerk. Uiteraard behoren die erbij. Het is misschien wel goed er hier één aan te halen. Dan maken we tegelijk even vluchtig kennis met het boek, dat ons bezighoudt. Het gaat ons om gezang 307, hier alleen de eerste twee verzen :

**Vergeef, o Heer', dat duizendvoud
Ons stem en steen gescheiden houde,
dat elk zijn eigen Godshuis bouwt.
Vergeef het. Kome nu de tijd
Dat U één huis wordt toegewijd
Van alle mensen wijd en zijd.**

U hoort het: een gebed om vergeving voor de gescheurdheid van de kerken en heimwee naar het éne huis. Daar is veel voor te zeggen. Er moest wel veel getreurd worden om de zondige gescheidenheid en veel gebeden worden om de ware éénheid. Maar als je het versje zo leest, dan komt je meer een andere geest tegemoet. Zo meer de geest van vandaag, die alle muren wel omver wil werpen. Ook die, die er om der waarheid wil gekomen zijn. De eenheid der kerk is een kostelijk goed, maar dan toch altijd op de fundamente van Gods Woord. Wanneer dat laatste er niet is, dan krijgen we een schijn-éénheid, die alleen door een vaag en algemeen geloof bijéengehouden wordt.

Wij vrezen, dat zo'n éénheid niet alleen vertolkt wordt in het liedboek, maar dat het liedboek zelf daar ook een teken van is. Zo dient het zich aan. Zo wil het ook dienstbaar zijn. Al zijn we dan niet samen, we **zingen** toch samen.

Het is, dacht ik, niet moeilijk om waar te maken, wat hierboven staat. Daarvoor behoeven we alleen maar de inleidende bladzijden van het boek zelf op te slaan. In het „ten geleide” kunnen we lezen: „Wij hopen dat dit boek zijn werk zal doen, niet het minst in de onderlinge gemeenschap van de kerken. Hoe zouden mensen beter kunnen ervaren, dat zij één Heere belijden dan wanneer zij hetzelfde lied zingen tot eer van Hem?” En even verder in het „ter verantwoording” lezen we over de naam: Liedboek voor de kerken: „nog niet zo lang geleden zou

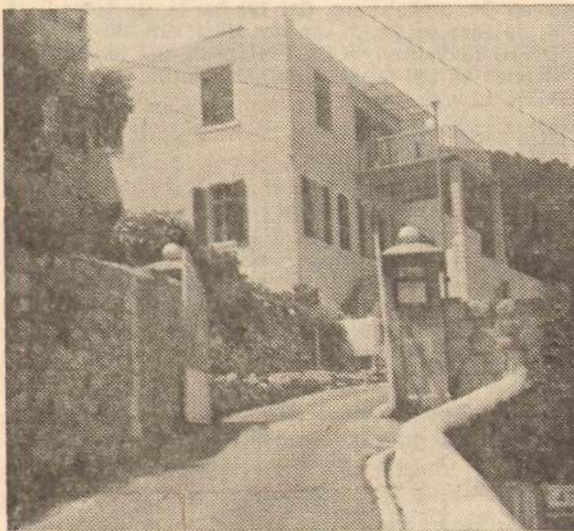
het verschijnen van zulk een bundel in Nederland ondenkbaar zijn geweest. In dat licht gezien, is de vertraging van de uitgave dan ook vooral als winst te waarderen. Het was een bijzondere ervaring, vast te stellen dat de opvattingen over het kerkelijk lied in de verschillende kerken tenslotte zo weinig uiteenliepen, dat het ideaal van een gemeenschappelijke bundel te realiseren bleek”.

Het is dus duidelijk, dat de interkerkelijke commissie voor de gezangen in het liedboek zelf een teken ziet en tevens een instrument om tot nadere eenheid te komen. Zo is het ook geen wonder dat gelijkgezinde scribenten temidden van de vaak sombere werkelijkheid van het kerkelijk leven van vandaag deze bundel als een vertroostende zaak begroet hebben. Nu zingen Hervormden en Gereformeerden met Luthersen, Remonstranten en Doopsgezinden uit één kerkboek. Dat zijn immers degenen, die deel uitmaken van de kerken, die officieel het liedboek kunnen gebruiken.

Nu moet u niet denken, dat men ons voorbij heeft gezien. Verre vandaar. Even uitdrukke wordt in de inleiding gesproken over de kerken, die niet hebben meegedaan aan de uitgave van het liedboek. Laten we maar weer eens gaan luisteren. In dezelfde verantwoording staat ook deze zin: „Evenwel wordt onze vreugde enigszins getemperd door de wetenschap dat niet alle reformatorische kerken aan de uitgave van dit Liedboek deelnamen”. Daar hebt u het dan. We hebben er vorige keer al op gezinspeeld. Men heeft ons er wel bij willen hebben. We hadden in het grote geheel wellicht nog wel een paar specifieke verzen van onze kant mogen geven. En men zal zeker nog wel blij zijn, als we nu althans ons nog tot het liedboek wenden. Dan spreekt het teken van éénheid nog meer. We kunnen hier alleen zeggen, dat we het daarom alléén al diep betreuren dat de laatstgehouden Synode zich gewend heeft tot deze bundel om een keuze te maken voor berijmde Schriftgedeelten. Reeds los van het feit of wij dat laatste moeten doen, had in ieder geval dit moeten spreken. Wij zijn niet één met de samenstellers van het liedboek. En dat komt ook in de inhoud van 't liedboek uit. En wanneer we dit bezwaar laten gelden, is het ook zaak dit uit de inhoud te tonen.

D. Slagboom.

S.O.S. Schuilkelder Haifa

In Israël op de berg Karmel staat het zendingshuis van Dr. Churcher, die al meer dan 50 jaar daar werkzaam is.

Naar aanleiding van de reis van Ds. Mc. Cheyne naar Palestina werd in 1842 in Londen het genootschap gesticht voor zending onder de Joden. Tot op de huidige dag heeft de Heere dit werk, dat gebaseerd is op reformatorische grondslag, willen onderhouden en uitbreiden.

Nu werken daar 3 doktoren, verscheidene verpleegsters en evangelisten in 2 klinieken en aan de bijbelschool.

Het zendingshuis bestaat uit 2 gebouwen, die onbeschermd op de berg Karmel liggen, binnen het bereik van de nieuwste, aan Libanon en Syrië geleverde raketten.

Door de Israëlsche regering is gewezen op de absolute noodzaak van een schuilkelder bij het zendingshuis ter bescherming van medewerkers en patiënten tegen eventuele raketaanvallen.

De regering kan daarvoor geen subsidie aan het genootschap verlenen. Het bouwterrein is uitgezocht, de tekening is gemaakt en goedgekeurd met het dringend advies binnen 3 maanden het werk gerealiseerd te hebben. Gezien de grote financiële offers, die van het genootschap gevraagd worden ter instandhouding van de zendingsposten over heel de wereld, is het niet verantwoord de benodigde gelden

uit het algemeen fonds te nemen. Daarom doet het genootschap een beroep op allen, die Israël een warm hart toedragen, om dit werk met gebed en gaven te steunen.

„Wij vragen het de Heere en vertellen het aan Zijn kudde.”

Er is f 65.000,— nodig voor de bouw van deze schuilkelder ten behoeve van 40 tot 50 personen.

Wij hopen dat de Christenen van Nederland de handen inéén zullen slaan om dit geld binnen een maand bijeen te brengen, om daardoor te tonen dat zij zich bij het voortbestaan en welzijn van Israël ten nauwste betrokken voelen.

Comité van aanbeveling:

Ds. C. den Boer

Ds. G. A. Zijdeveld;

Ds. P. den Butter;

Ir. J. van der Graaf;

Lydia Buksbazen.

Giften voor S.O.S. Schuilkelder Haifa te storten op bankrekening nr. 30.22.42.341, Rabobank Amersfoort-Hoevelaken. Gironr. der bank: 46.25.46

Voor de jeugd

BESSTE JONGELUI !

Gideon 47

„En het geschiedde in dienzelfde nacht, dat de HEERE tot hem zeide: Sta op, ga henen af in het leger, want Ik heb het in uwe hand gegeven. Vreest gij dan nog af te gaan, zo ga af, gij en Peru, uw jongen, naar het leger.”

Richt. 7 : 9, 10.

Toen Gideon op de hoogte stond, bij dag, toen kon hij geloven. Doch daarop volgde de nacht. En dan gaat het blijkbaar niet meer zo gemakkelijk. Want volgens vers 10 is hij met vrees vervuld. Anders toch zou de HEERE niet tegen hem gezegd hebben: Vreest gij dan nog....

Dat de ware gelovigen ook nog kunnen vrezen, na al hetgeen gebeurd is, dat is voor diegenen, die het geloof niet in der waarheid kennen, een raadsel.

Er was in het leven van Gideon al heel wat gebeurd en dan in korten tijd. Leest er zijn geschiedenis nog maar eens op na, voor zo ver wij die tot hertoe behandeld hebben. De HEERE heeft verschillende keren tot hem gesproken. Hij heeft Gideon, zelfs door tekenen, klaarlijk de bewijzen van Zijn gunst doen ervaren. Ja, Hij heeft hem zelfs Zijn almacht getoond. Gideon, man schaam je je niet? Moet je nu nog vrezen? En toch vreest hij. Het staat niet met zoveel woorden beschreven, dat hij aan zijn vrees uiting geeft. Maar de HEERE ziet het. O, Hij doorgrondt en kent Gideon. Hij weet wat van Zijn maaksel is te wachten. Dat hij **zwak** van moed is en **klein** van krachten. En dat hij stof van jongsaf is geweest.

Dat Gideon vreesde, is heel goed te verklaren. Want toen het nacht was in de natuur, toen ging van binnen bij Gideon het licht ook uit. Hij moest de heuvel af. Hij moest de strijd in. In het dal bevonden zich de vijanden. Hij had van zijn eigen leger er 31700 heen zien gaan. 300 had hij er nog over. De vijanden waren zeer talrijk: 135.000 nog steeds. Het is te begrijpen dat Gideon in de nacht daarover lag te denken. In tijden van oorlog is er in de nacht altijd iets bangstigends. Dat moet je meemaken, om daar iets van te weten. Zelf heb ik in de oorlog verkeerd. En we mochten geloven dat we niet sterven zouden, maar leven, om de daden des HEEREN te verkondigen. Wat dat betreft waren we kogelvrij. Ons kon geen kwaad wedervaren.

Doch toen we in de nacht in het veld lagen en de vijand zich rondom ons bevond, toen waren de zenuwen tot op het uiterste gespannen. Want elke beweging, elk geluid, b.v. het snuiven van een koe, of het wegvliegen van een opgeschrikte vogel, dat kon een beweging van de vijand zijn. En zover wisten we het al, dat er met de vijand niet te spotten viel. Hij kon je in de nacht overvallen. Het was donker. Je kon niets zien. Als je dat zelf meemaakt is het anders dan wanneer je het in een boekje leest. Maar jullie kunnen wel begrijpen in welk een spanning Gideon zich bevond. Zijn leger was tot niets gereduceerd en de vijand oppermachtig. Die kon in de nacht wel eens een aanval doen. En waar moest Gideon dan blijven met zijn 300 mensen? Al redenerende met zichzelf, raakt Gideon de HEERE uit het oog kwijt en maakt de moed plaats voor vrees. Je kunt in de nacht ook zo moeilijk van je af kijken. En nu lag het bevel er. Dat was een bevel uit het Hoofdkwartier, de Hemel. Een bevel van de Koning der koningen: Sta op, ga henen af in het leger, want Ik heb het in uwe hand gegeven. Het was een bevel met een belofte. Een zeer

sterke belofte zelfs. De HEERE doet het Gideon voorkomen, alsof de vijand al verslagen is, voor dat de strijd nog gestreden is. Want Hij zegt niet: Ik zal het leger der Midianieten in uw hand geven. Neen: Ik heb het in uw hand gegeven. Had Gideon nu de belofte Gods geloofd, geloofd zonder meer, dan had hij rustig op kunnen stappen, midden in de nacht, de vijand tegemoet. Want de HEERE had ze immers in zijn hand gegeven. Doch hij vreesde. Het was dan ook nacht. En in de nacht komt ook de vorst der duisternis uit zijn hol. Gideon had daarom niet alleen met vijanden van buiten te doen, maar ook van binnen lieten zij zich gelden. De duivel zal hem gewezen hebben op zijn zondige aard. Op zijn ongeloof. Dat hij dan toch nu maar weer vreesde, ondanks alles wat de HEERE hem gezegd had. O die duivel. Hij blies Gideon in het oor: Weet je wel dat de HEERE het gezegd heeft? Is het geen inbeelding van je? Als het echt waar zou geweest zijn, dan zou je toch nou niet behoeven te vrezen? Toen je op de berg stond bij dag, toen vreesde je tienduizenden niet.

En nu je de vijand tegemoet moet, nu vrees je duizend vrezen. Als het er straks op aan komt, dan schiet er niets van je over. Gideon kreeg het in die nacht benauwd. Hij kon het niet meer bekijken. Nogmaals: Het was dan ook nacht!

Kijk, dat is nu de strijd des geloofs. Strijdt de goede strijd des geloofs. Zo schreef eenmaal Paulus aan zijn geestelijke zoon Timotheus. Timotheus was nog jong. Jullie zijn ook nog jong. (Ik schrijf altijd nog bijzonder voor de jeugd, al zijn daar jeugdigen van 70 en 80 jaar bij). En nu ben je nooit te jong om die strijd te kennen.

De HEERE treedt ook jullie tegen met een bevel en een belofte. Als het alleen een bevel zou zijn: Bekeert u en geloof het evangelie! dan was de uitvoering daarvan aan des mensen kant een onmogelijke zaak. Doch nu geeft de HEERE op zo menige plaats in Zijn Woord er 'n belofte bij, dat datgene wat bij mensen onmogelijk is, mo-

gelijk is bij God. Daarom moet een ieder met zijn onmogelijkheden, altijd naar de God van alle mogelijkheden gaan. Daar legt de HEERE het ook op aan. Hij wil dat het eigen onvermogen steeds maar weer zal worden ingeleefd, opdat men iedere keer weer bij Hem terecht zou komen. Hij wil dat Zijn kinderen Hem niet missen kunnen, omdat Hij Zijn kinderen niet missen kan. Ja, als je dit eens recht mag verstaan, wat komt dan hier een wonder van Goddelijke zondarsliefde in tot openbaring. Wij schreven: een wonder! Een wonder is niet te verklaren. Zodra een wonder verklaard kan worden, houdt het op een wonder te zijn. Nu, het is niet te verklaren voor een mens, die de Heere mag kennen, dat de Heere hem niet missen kan. Want hij zegt: De Heere heeft hij heus niet nodig. Hij kan het best zonder mij doen, te meer daar ik de HEERE zo menigmaal aan Zijn plaats kan laten. Hij is toch de Volzalige in Zichzelf. Ja, zo is het van de mens uit gezien. God heeft niemand nodig en alle mensen hebben God nodig. En nu kunnen de meeste mensen God gemakkelijk aan Zijn plaats laten. Niemand vraagt naar Hem. Doch nu vraagt Hij naar de voorwerpen Zijner eeuwige liefde. Want die kan Hij niet missen. Dat is alleen vanuit het geheim der liefde te verklaren.

En daarom doet Hij hen steeds weer in het gemis terecht komen, opdat zij steeds maar weer God nodig zouden krijgen. Ik acht jullie gelukkig als je daar iets van verstaan moogt en dan vanuit de praktijk van je eigen leven. Want dat zijn de dingen die de HEERE Zijn kinderen bekend maakt, naar Zijn vreeverbond.

Hoe welmenend treedt de HEERE Zijn vrezend kind tegen. Vreest gij dan nog af te gaan... Neen, de HEERE stoot Gideon niet af. Hij denkt niet: Laat Gideon nu maar liggen, Ik trek Mijn hand van hem af. Neen, dat denkt de HEERE niet en Hij zegt het nog minder. Gideon was dit wel waard geweest, vanwege zijn vrezen. Doch ook hier betoont de HEERE dat Hij nooit han-

delt met Zijn volk naar hunne zonden. Hij weet, hoe moeilijk Gideon het heeft. Hij weet dat Gideon met zijn ongelovige aard te strijden heeft. En daarom treedt Hij hem zo welmenend, welwillend tegen: Vreest gij dan nog af te trekken... zo ga af, gij en Peru, uw jongen, naar het leger. De Heere wil de vrees, waar Gideon in de nacht nog mee bezet was, geheel weg gaan nemen, door hem weer een nieuw bewijs te gaan geven, van Zijn goedheid, van Zijn Godheid. Namelijk dat God een God is, waar men altijd op aan kan, ook al kan God niet altijd op Zijn volk aan. Daar had Gideon al iets van geleerd. Maar op dit terrein is men niet zo gauw uitgestudeerd. Daar heeft men een heel leven voor nodig. Ieder die er iets van weet uit de praktijk, zal dit moeten toestemmen.

Weten jullie daar ook iets van, van de goedheid des HEEREN? Deze is toch hemelhoog. Dat is niet af te meten. En dat wordt ervaren, als men zijn eigen ongelovigheid leert zien, waardoor men de HEERE reden geeft om Zich voor goed van de zondaar af te trekken. Doch dat Hij dat nu niet doet, maar iedere keer Zijn volk weer opzoekt, zelfs in de nacht, wie zou het doen? Ja, wie zou het doen? Ik denk niet dat er onder de mensen één te vinden zou zijn, die zo goed is. Doch wat nu onder de mensen niet is te vinden, dat is bij de HEERE aan te treffen. En Die zegt: Ik doe het niet om uwentwil, o huis Israëls, maar Ik doe het om Mijns grote Naams wil. De HEERE doet alles, opdat het uit zou lopen op Zijn verheerlijking. Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen.

Dat dan de liefhebbers des HEEREN geduriglijk zeggen: Zijn Naam zij grobt gemaakt. Als je tot die liefhebbers des HEEREN moogt behoren, dan zul je daar zeker mee instemmen. Denk maar veel groot en goed van God. Want ik blijf het zeggen, dat Hij goed is voor slechte mensen. Jullie aller vriend,

Ds. H. C. v. d. Ent

GOUDEN HARPEN B.V.

NIEUW In onze meditatie serie „KORENAREN UIT DE VOLLE OOGST” is zojuist verschenen: GH 20 Ds. D. Slagboom: „Troost in Gods alwetendheid” Ps. 38 : 10. Ds. Joh. Verweij: „Mirjams zonde”, Numeri 12 : 13b.

REEDS EERDER VERSCHENEN IN DEZE SERIE EN NOG UIT VOORRAAD LEVERBAAR : GH 05: Ds. W. C. Hovius en Ds. J. van Haaren, GH 06: Ds. H. Rijksen en Ds. B. Haverkamp, GH 07: Ds. W. L. Tukker en Ds. G. A. Zijdeveld, GH 08: Ds. L. Huisman en Ds. G. Blom, GH 09: Ds. A. Vroegindewij, Ds. L. Blok en Ds. M. C. Tanis, GH 10: Ds. R. Bogaard en Ds. J. van Sliedrecht, GH 11: Ds. D. Riedijk en Ds. J. Catsburg, GH 12: Ds. H. G. Abma en Ds. J. C. van Ravenswaay, GH 13: Ds. K. de Gier en Ds. J. van der Haar, GH 14: Ds. P. Beekhuis en Ds. D. Hakkenberg, GH 15: Ds. H. Veldhuizen en Ds. F. Harinck, GH 16: Ds. J. Hoek en Ds. G. de Vries, GH 17: Ds. H. Hofman en Ds. C. den Boer, GH 18: Ds. R. Kok en Ds. Iz. Kok, GH 19: Ds. J. van Vliet en Ds. H. C. v. d. Ent.

Prijs per plaat f 15,90, voor abonnees op onze serie f 13,50.

GRATIS PRACHTIGE LANGSPEELPLAAT t.w.v. f 15,90.

Neem nu een abonnement op onze meditatie serie „KORENAREN UIT DE VOLLE OOGST” en U ontvangt geheel gratis de prachtige plaat GH 64: NA VEERTIG JAAR. Een herdenkingsplaat van het 40-jarig bestaan van de Herv. Geref. Mannenbond. Massale samenzang en toespraken door Ds. A. Vroegindewij en Ds. J. Verwelius. U tekent in voor minimaal 1 jaar en ontvangt dan per 1 maart, juni, september en december een nieuw verschenen meditatieplaat. Ook eerder verschenen platen kunt U dan bestellen voor de speciale prijs van f 13,50.

BESTELBON: Zend mij franco huis GH _____
Ik abonneer mij voor minimaal 1 jaar en zou graag ontvangen

GH _____

Naam: _____
Straat: _____
Woonplaats: _____

Deze bon opsturen aan:
GOUDEN HARPEN B.V. POSTBUS 135, LISSE - U kunt ons ook bellen: 02521-14543 of 14215

BARENDRECHT

SPOED!

Het bestuur van de Vereniging voor Christelijk Onderwijs op Reformatische Grondslag vraagt voor haar D.V. per 1 augustus a.s. te openen tweeklassige kleuterschool

a) een bev. HOOFDLEIDSTER

b) een bev. LEIDSTER

van pos. ref. beginselen.

Inlichtingen worden U gaarne verstrekt door het hoofd van de basisschool, de heer A. Kik, telefoon 01806-5413 (school) 01806-6886 (huis), of door de secretaris der Vereniging, telefoon 01806-4748.

Sollicitaties worden ingewacht op het adres Krui-zemunthof 18, Barendrecht.

SCHAKEL

het REFORMATISCH GEZINSBLAD

in voor verantwoorde aktuele lektuur.
Het RG is nu bijna één jaar jong. Er zit groei in. Kijkt U zelf maar naar het nummer van DV 13 juni a.s.: een ander — GROTER — formaat. Dus nog meer leesgenot!
En een andere roepnaam:
„DE SCHAKEL”, reformatisch weekblad.
Voor het hele GEZIN. Elke week.
Uw voordeel: een groter formaat voor de oude prijs. 't Is maar een weet.

Stuur de hieronder afgedrukte bon in een open envelop naar: REFORMATISCH GEZINSBLAD, Antwoordno. 69, Goes. Een postzegel is niet nodig.

Naam: _____
Straat: _____
Plaats: _____
Giro: _____

☐ Ik abonneer mij meteen en wacht Uw acceptgirokaart af.

Ik betaal:

☐ per kwartaal f 19,—; ☐ per halfjaar f 36,50;
☐ per jaar f 71,50.

Ik ontvang graag als welkomstgeschenk:

☐ sleutel-etui ☐ zakkam in etui met vijl
☐ combi-beurs ☐ nagelknipper in etui
☐ Ik ontvang gaarne eerst een proefnummer

HOTEL DREYEROORD - OOSTERBEEK

Telefoon 085 - 333169

Het hotel waar mevrouw zich „uit” - en mijnheer zich „thuisvoelt”.

Tevens Hotel-pension de „DREYERHOEVE”

Telefoon 085 - 332904 met dezelfde sfeer en verzorging

Voor al Uw boeken, bijbels en psalmboeken

BELEEFD AANBEVELEND

Boekhandel van Leeuwen

POSTBUS 39, URK

TELEFOON 05277 - 1783

B.G.G. 05250 - 1531